

ПЕРШИЙ МОНАХ

Сиди й тремти, душа твоя убога,
то, може, нам що заборонять ще.

ДРУГИЙ МОНАХ

Я не тремтю. Тремтить мізерне тіло.
Та тихше, тихше, яблуком хрумтиш!
Вже стільки тих багать одгуготіло,
що мимоволі сядеш та й тремтиш.
Це — гра бісовська.

ПЕРШИЙ МОНАХ

Що ти, посоромся!

ДРУГИЙ МОНАХ

Він десь отам сидить у блекоті.

ПЕРШИЙ МОНАХ

Колись одна графиня барселонська
то навіть грала в шахи золоті.

ДРУГИЙ МОНАХ

Та Бог з тобою, тихше, не мели ти!

СТАТУЇ У ГЛИБИНІ САДУ

(аж зойкнули, презирнулись)

Звелів створити... статую... зі снігу?!!

ФЛОРЕНТІЄЦЬ

Наказ синьйора. Звелено — роби.
Мороз такий — ніхто не виткне носа.
Я пам'ятаю, цілих три доби
він там ліпив ту статую-колоса.

Піднявшись по сходах риштувань, уже вгорі показує рукою.

Ось. Отака вона була.
А може, й вища. Бо тепер вже хтозна.
Навколо риштування — грандіозне!
Крізь риштування віхола мела.
А він ліпив свій сніговий шедевр.
Йому вже сніг у відрах подавали.
Лише ворони каркали з дерев,
і двір вітри холодні продували.
З палацу чулась музика. Із вікон
синьйор дивився і його сім'я.
Він був, як віл, терплячіший із віком.
Але тоді ще юний, як і я, —
ліпив. Творив. Вдихнув у неї душу.

ФЛОРЕНТІЄЦЬ

Але чому я долю змарнував?!
Мене ж і слава наче не минала,
і сам Вазарі навіть визнавав,
що ця моя скульптура — досконала.

Мені її замовив Цех Купецький.
Я працював не рік, не два, — роки.
Бо це ж не пугто, янголи, опецьки, —
це твір монументальний, на віки!

Я не чекав, коли дадуть завдаток,
і не в рахунок зрібку свого,
я навіть спродав материнський спадок,
щоб оплатити бронзу і литво!

І ось тоді, коли вони зібрались
мій труд прийнять, належно оцінить, —
я, подолавши страх свій і радість,
сказав — і чув, як голос мій дзвенить!

(Схвильовано, до когось в порожнечу, піднявшись
на щаблинку риштувань)

Синьйори! Я прошу хвилиночку уваги.
По морю пошуків я плив, як Одиссей.
Завершено мій труд, і ось він перед вами —
Хреститель Іоанн, Левіт і Фарисей.

ЧОРТИК

(здивовано)

Шепоче річку!

СТАРИЙ.

Арно, Арно, Арно!
Етруська пристань, лілія долин.
Долинь до мене здалеку, долинь!
О Фіоренца, щастя моє, горе!
Санта-Марія дель Фіоре,
Санта-Марія дель Фіоре...

ФЛОРЕНТІЄЦЬ

(скорботно нахиляється над ним)

Ти молишся?

Ти молишся.

Молись.

А ти ж покинув все оце колись.

СТАРИЙ

Я не один. Не я один. А Данте?
Він теж молився іншим небесам.

він дав мені утримання й палаццо.
При ньому я, не знаючи турбот...

ФЛОРЕНТІЄЦЬ

Прожив спокійно дев'ятнадцять год.
І що ж створив ти, мавши той дворець,
Джованфранческо Рустичі, митець?

СТАРИЙ

Зробив каменю, королю присвячену.
Фігурку для алеї Фонтенбло.
Так, тутті-фрутті, всяку всячину,
на щось велике часу не було.

Але вже потім, під кінець, повір,
я міг створити вікопомний твір!

Король довіру виявив мені —
звелів його воздвигнуть на коні.
У ореолі величі і влади,
на віки вічні, як митці Еллади!

Я приступив, не гаючи ні дня.
Насамперед я виліпив коня.

Але такого довелося вперше.
Я глину м'яв і грів у пальцях віск.

